

Hogeschool Arnhem en Nijmegen

Opleiding tot Verpleegkundige

Beperkte opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN). De beoordeling is uitgevoerd door een visitatiepanel dat door NQA in opdracht van de HAN is samengesteld. Het panel is in overleg met de opleiding samengesteld en is voorafgaand aan de visitatie goedgekeurd door de NVAO.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Het is opgesteld conform het *Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling* van de NVAO (22 november 2011) en het *NQA Protocol 2012 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 14 en 15 juni 2012.

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer drs. R. Heijnen (voorzitter, domeindeskundige);

Mevrouw drs. Y. Heijnen-Kaales MBA (domeindeskundige);

De heer J.H. Bakker MHA (domeindeskundige);

De heer S.W. Gerrits (studentlid).

De heer P. van Achteren BLL, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

Bij de aanvraag werd door de instelling een kritische reflectie aangeboden die naar vorm en inhoud voldeed aan de eisen van het desbetreffende beoordelingskader van de NVAO en aan de eisen van het *NQA Protocol 2012*.

Het panel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. De kritische reflectie en alle overige (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie hebben het visitatiepanel in staat gesteld om tot een weloverwogen oordeel te komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, oktober 2012

Panelvoorzitter

Drs. R. Heijnen

Panelsecretaris

P. van Achteren BLL

Samenvatting

Het panel beoordeelt de opleiding tot Verpleegkundige van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen in haar geheel als **voldoende**.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De opleiding tot Verpleegkundige van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen hanteert een goede set eindkwalificaties. De aansluiting met het landelijk profiel, waarin vijf beroepsrollen en twaalf kerncompetenties zijn opgenomen, is evident en herkenbaar. Met het (regionale) werkveld vindt afstemming over de eindkwalificaties plaats, onder andere via de beroepenveldcommissie. De opleiding biedt vanuit haar doelstellingen een breed georiënteerde studie aan, zodat studenten aan het eind van hun opleiding in alle werkvelden (AGZ, MGZ, GGZ) inzetbaar zijn. Van een bijzondere profilering van de opleiding ten opzichte van gelijke en verwante opleidingen is geen sprake. Tevens merkt het panel op dat de internationale oriëntatie nog versterkt kan worden. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

In het onderwijsprogramma en bijbehorende elementen is de beoogde kwaliteit herkenbaar. Zowel in de opzet van het programma als in voorwaardelijke ondersteunende aspecten, zoals personeel en voorzieningen, blijkt de opleiding in staat een goed, uitdagend programma aan te bieden.

Het curriculum is afgeleid van de beoogde eindkwalificaties. De beroepsrollen en de kerncompetenties zijn herkenbaar in de programma-onderdelen. De kennis en vaardigheden die de studenten krijgen aangereikt worden positief beoordeeld. Er is waardering voor de ontwikkelde medische leerlijn. Studenten zouden nog meer gestimuleerd kunnen worden om zelf gebruik te maken van internationale literatuur, maar het panel is positief over de relevantie, het niveau en de actualiteit van de kennis die studenten zich eigen (dienen te) maken. Ook over het aanleren van de vaardigheden is het panel positief. De opleiding heeft recent veranderingen aangebracht in het curriculum, zoals het versterken van de medische leerlijn en het verder inrichten van de onderzoekslijn. Het panel is positief over deze verbeteractiviteiten van de opleiding, aangezien deze passen bij door het panel gesignaleerde verbetermogelijkheden.

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten goed mogelijk maken om de beoogde eindkwalificaties te realiseren. Er is sprake van een duidelijk herkenbare opbouw in het programma en een sterke koppeling met de praktijk. Er zijn wel verbetermogelijkheden aangaande de hoeveelheid beroepsproducten en -diensten die studenten dienen uit te werken. Het panel komt voor standaard 2 tot het oordeel **goed**.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Er is waardering voor het systeem van toetsen en beoordelen dat door de opleiding wordt gehanteerd. De opleiding heeft een zorgvuldig systeem van borgingsinstrumenten opgebouwd die de garantie moeten bieden dat er goed getoetst wordt.

Resultaten van de inzet van deze instrumenten hebben in de afgelopen periode hun vruchten afgeworpen en leiden ook nu nog tot aanpassingen en aanscherpingen die tegemoet komen aan opmerkingen die het panel maakt. Het panel constateert dat de opleiding daarmee laat zien de controle te hebben over het eindniveau. De student voldoet aan de vereiste eindkwalificaties als de volgende onderdelen zijn behaald: alle bij de OWE behorende toetsen, de voortgangstoetsen, BPV 5.1, 5.2, 5.3 (via integrale toetsing), de minor en het kwaliteitsproject. In de beroepsproducten en -diensten is dit niveau ook goed terug te zien, aldus het panel. Het panel hecht wel aan haar opmerkingen over het verantwoorden van de verpleegkundige relevantie bij enkele kwaliteitszorgprojecten en opmerkingen over de beoordeling. Bij het beoordelen van de kwaliteitsprojecten (en andere werken) heeft het panel de beoogde eindkwalificaties duidelijk herkend. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Inhoudsopgave

1	Basisgegevens van de opleiding	9
2	Beoordeling	11
	Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties	11
	Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	14
	Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten	21
3	Eindoordeel over de opleiding	27
4	Aanbevelingen	29
5	Bijlagen	31
	Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding	33
	Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma	35
	Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris	37
	Bijlage 4: Bezoekprogramma	41
	Bijlage 5: Bestudeerde documenten	43
	Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	45
	Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid	47

1 Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens van de opleiding

1. Naam opleiding in CROHO	Opleiding tot Verpleegkundige
2. Registratienummer opleiding in CROHO	34560
3. Oriëntatie en niveau	Hbo bachelor
4. Aantal studiepunten	240 EC
5. Afstudeerrichting	Niet van toepassing
6. Varianten	Voltijd/deeltijd/duaal
7. Locatie	Nijmegen
8. Jaar vorige visitatie en datum besluit NVAO	Vorige visitatie: 24-05-2006 Besluit NVAO: 18-04-2007
9. Code of conduct	Ondertekend

Administratieve gegevens van de instelling

10. Naam instelling	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
11. Status instelling	Bekostigd
12. Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Gepland voor 2013

Kwantitatieve gegevens over de opleiding

De opleiding heeft op verzoek van het panel de volgende rendementcijfers aangeleverd. Enkele cijfers wijken af van de definitie zoals deze door de NVAO zijn opgesteld. De opleiding heeft de gegevens aangeleverd die zij beschikbaar heeft en die zo veel mogelijk aansluiten bij de definitie.

Voltijd	Instroom	Uitval eerste jaar ho	Uitval herinschrijvers	Rendement herinschrijvers
2005	223	27,1%	22,5%	75,2%
2006	262	39,5%	18,9%	76,4%
2007	279	38,6%	14,7%	-
2008	257	44,1%	-	-
2009	271	40,2%	-	-
2010	290	39,6%	-	-
2011	315	-	-	-

Duaal	Instroom	Uitval eerste jaar ho	Uitval herinschrijvers	Rendement herinschrijvers
2005	65	17,6%	11,9%	81,0%
2006	67	27,7%	11,8%	82,4%
2007	58	19,5%	9,1%	-
2008	58	28,9%	-	-
2009	58	19,5%	-	-
2010	40	50,0%	-	-
2011	38	-	-	-

Deeltijd	Instroom	Uitval eerste jaar ho	Uitval herinschrijvers	Rendement herinschrijvers
2005	12	7,1%	7,7%	84,4%
2006	2	0%	0%	100%
2007	21	13,3%	23,1%	-
2008	18	50,0%	-	-
2009	17	50,0%	-	-
2010	14	40,0%	-	-
2011	11	50,0%	-	-

Gerealiseerde student-docentratio

De opleiding tot verpleegkundige heeft 1016 ingeschreven studenten en 47,8 fte docenten. De docent-studentratio is daarmee 1:21,3.

Tabel contacturen

Contacturen*	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4
Voltijd	21,5 uren	27,5 uren	27,5 uren	27,5 uren
Deeltijd	12 uren	12 uren	12 uren	12 uren
Duaal	21,5 uren	27,5 uren	27,5 uren	27,5 uren

* Contacturen: Het gemiddeld aantal klokuren per week aan geprogrammeerde contacttijd, voor ieder jaar van de opleiding.

2 Beoordeling

Het visitatiepanel beschrijft hieronder per standaard van het NVAO beoordelingskader de bevindingen, overwegingen en conclusies. Het eindoordeel over de opleiding volgt in hoofdstuk 3.

Als uitgangspunt geldt de vierjarige voltijdopleiding. Daarnaast biedt de opleiding een duale variant en een deeltijdvariant aan. Daar waar de duale en/of deeltijdvariant afwijkt van de voltijd, wordt dit apart beschreven. Als dit niet is aangegeven, geldt de tekst zowel voor voltijd, deeltijd als duaal.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Eindkwalificaties

De opleiding tot Verpleegkundige (HBOV) van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) leidt op tot verpleegkundigen van kwalificatieniveau 5, conform de landelijke eindkwalificaties. De opleiding wil verpleegkundigen opleiden die op een respectvolle wijze hoogcomplexere vraaggestuurde zorg verlenen, die zoveel mogelijk op wetenschappelijke bewijsvoering is gegrond. Het doel van de opleiding is om studenten met een lerende attitude af te leveren die over een duidelijk niveau 5-profiel beschikken en in elk veld van de gezondheidszorg competent zijn om in een multi-professionele context de relevante evidence based vakinhoudelijke bijdrage te leveren. De ambities van de opleiding sluiten aan bij het instellingsplan van de Hogeschool en het strategisch beleidsplan van de Faculteit Gedrag, Gezondheid en Maatschappij.

Het panel stelt vast dat de opleiding als leidraad voor haar eindtermen de landelijk vastgestelde eindtermen zoals beschreven in *Met het oog op de toekomst* en in *Doordacht verplegen* hanteert. Daarmee wordt voldaan aan de in de Wet BIG en internationaal geformuleerde eisen voor verpleegkundigen. Inhoudelijk baseert de opleiding zich op *Beroepsbeeld en het onderwijs van de HBOV Nijmegen* (HAN, september 2009), waarin actuele ontwikkelingen in de zorg en maatschappij en voor het verpleegkundig beroep relevante standaarden zijn opgenomen. Bovendien verduidelijkt de opleiding daarin het kwalificatieniveau 4 (MBO) en kwalificatieniveau 5 (HBO). De onderwijsinhouden zijn ingedeeld in beroepstaken, als middel om de competenties te verwerven. De beroepstaken dragen de volgende titels: verlenen van zorg, preventie, zorgbeleid, kwaliteitszorg, leidinggeven, en beroepsontwikkeling.

Het panel stelt vast dat er sprake is van een, goed doordachte, samenhangende structuur van beroepstaken, rollen en kerncompetenties. Deze zijn opgenomen als bijlage 1 bij dit rapport.

De borging van de eindkwalificaties vindt onder meer plaats in het Landelijke Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV), waarin opleidingen onderling vergeleken worden en inhoudelijke discussies plaatsvinden. In het LOOV wordt momenteel gewerkt aan de ontwikkeling van een gezamenlijke toetsbank. In 2011 is er een landelijke verpleegkundige *Body of Knowledge and Skills* vastgesteld. De opleiding is actief betrokken geweest bij de totstandkoming daarvan, zo stelt het panel vast. Het instrument zal in het onderwijs worden geïntegreerd. De opleiding borgt het behalen van de eindkwalificaties tevens door de inzet van gekwalificeerde interne- en externe examinatoren (zie ook standaard 2 en 3). Het panel stelt vast dat de competenties van de opleiding aansluiten bij de eisen die vanuit het landelijke profiel worden voorgeschreven. Via actieve participatie in het landelijk overleg zorgt de opleiding voor blijvende aansluiting. De competenties die de opleiding hanteert zijn naar het oordeel van het visitatiepanel inhoudelijk relevant voor het opleidingsdomein.

Niveau van de competenties

De opleiding baseert het niveau van de competenties op de generieke hbo-bachelor eindtermen en de Dublin descriptoren. Het niveau komt onder meer tot uiting in de integrale toetsing, de beroepspraktijk vormingsplannen, stagebeoordelingen en beoordelingen van kwaliteitsprojecten. De beroepstaken die de opleiding hanteert zijn ingedeeld in niveau 1 (beginnend), niveau 2 (gevorderd) en niveau 3 (startbekwaam), om zo een opbouw in het programma te kunnen realiseren en de student de gelegenheid te geven de beroepstaak in verschillende stadia van complexiteit te kunnen uitvoeren. De opbouw in niveau is gelegen in de mate van zelfstandigheid/mate van externe sturing, toenemende verantwoordelijkheid en de mate van complexiteit van de beroepstaak die centraal staat. De cliëntsituatie en het aantal disciplines/betrokken instanties (intern en extern) zijn factoren die van invloed zijn op die complexiteit. Het panel is positief over de niveau-indeling die de opleiding hanteert en de wijze waarop dit door de opleiding is geoperationaliseerd.

De opleiding toont de aansluiting van de eindkwalificaties op de Dublin descriptoren aan in een matrix in het document *Beroepsbeeld en het onderwijs van de HBOV-Nijmegen*. Tevens geeft de opleiding in het document *Overzicht programma HBOV Nijmegen per onderwijseenheid* de relatie naar de beroepstaak, de kerncompetenties en de Dublin descriptoren weer. Daarin is zichtbaar dat bijvoorbeeld de onderwijseenheid *Zorgbeleid 1: vraaggerichte zorg* aansluit bij de beroepstaak *Zorgbeleid* (niveau 1: beginner), de kerncompetentie *Meewerken aan zorgprogrammering* en bij de Dublin descriptor *Toepassen van kennis en Inzicht*. Voorts ziet het panel dat de descriptor *Oordeelsvorming* onder meer terug te vinden is in de onderwijseenheden: *Preventie 2*, *Leiding geven 1 en 2*, en *AGZ 2*. Het panel is van oordeel dat de competenties het beoogde bachelorniveau in voldoende mate weerspiegelen.

Aansluiting bij actuele ontwikkelingen

Om de doelstellingen en eindkwalificaties actueel te houden, volgt de opleiding (maatschappelijke) ontwikkelingen in de branche nauwlettend. Thema's als deregulering,

marktwerking en keuzevrijheid van de patiënt zijn voorbeelden van dergelijke ontwikkelingen. Om op de hoogte te blijven van actuele ontwikkelingen heeft de opleiding een beroepenveldcommissie (BVC) waarin docenten en verpleegkundigen uit de praktijk onder leiding van een professional uit het werkveld zitting hebben. De commissie komt enkele malen per jaar bijeen om trends en ontwikkelingen in de zorg en het onderwijs te bespreken. Ook zorgt de opleiding voor continuïteit tussen praktijk en theorie door gastdocentschappen (3 fte), externe examinatoren, studiedagen voor werkbegeleiders, praktijkopleiders en opleidingsafdelingen. Bovendien heeft de opleiding contactdocenten (20 in totaal) aangesteld, die naast de reguliere stagebezoeken aan student en begeleider tevens aanspreekpunt is voor opleidingscoördinatoren en praktijk- en werkbegeleiders. Negen van de contactdocenten werken tevens op een opleidingsafdeling (leerwerkplaats). De opleiding organiseert verder *Invitational Conferences* waarbij strategische thema's centraal staan zoals arbeidsmarkt en capaciteitsplanning, actuele ontwikkelingen, inhoudelijke of didactische thema's als Buitenschools Leren, Toetsing of Samenwerken in de Acute Zorg. Er is een convenant met het Universitair Medisch Centrum St. Radboud en het Slingeland Ziekenhuis en de opleiding werkt intensief samen met de ZZG Zorggroep ten aanzien van het verhogen van het opleidingsniveau van verpleegkundigen en het inspelen op arbeidsmarktproblematiek. Het panel is positief over het netwerk dat door de opleiding wordt onderhouden. Vanuit dit netwerk is de opleiding naar oordeel van het panel in staat relevante ontwikkelingen te implementeren in het onderwijs. Met de inzet van gastdocenten is deze relatie evident aanwezig.

Internationaal gezien heeft de opleiding naar het oordeel van het panel nog een stap te zetten. De opleiding participeert weliswaar in verschillende internationale activiteiten, zoals bijvoorbeeld het *Consortium of Higher Education in Health Care and Rehabilitation* (COHEHRE) en de ontwikkeling en uitvoering van internationale cursussen zoals *Integrating complementary care within a responsive health care system* (INCCAR) en de cursus *Elderly*, maar deze activiteiten hebben in de afgelopen periode naar het oordeel van het panel te beperkt geleid tot een uitgewerkte internationale oriëntatie. Het panel herkent de activiteiten van de opleiding om deze internationale oriëntatie te versterken, onder andere door een commissie Internationalisering die bezig is de ambities voor IVS vast te leggen in een beleidsplan. De opleiding streeft ernaar internationale ontwikkelingen en standaarden te integreren in het onderwijs en actief betrokken te zijn bij deelname aan grensoverschrijdende onderwijsactiviteiten. Al geruime tijd kunnen studenten gebruik maken van internationale stagemogelijkheden. De internationale oriëntatie in het curriculum komt naar voren in het gebruik van wetenschappelijke standaarden op het gebied van (verpleegkundig) methodisch handelen zoals DSM, ICD, ICF, NANDA, NIC&NOC. In de toetsing is bij verschillende OWE's het gebruik van één of meer Engelstalige artikelen opgenomen als criterium. Het resultaat blijft echter naar het oordeel van het panel teveel beperkt tot deelactiviteiten. Derhalve kan er nog niet gesproken worden van een situatie waarbij alle studenten een internationale oriëntatie/perspectief hebben opgedaan. De opleiding onderschrijft de Verpleegkundige Beroepscode opgesteld door de V&VN en is afgeleid van de code van de International Council of Nurses (ICN).

Profilering

In de Kritische Reflectie geeft de opleiding aan dat zij zich profileert door haar voortrekkersrol op een aantal terreinen. De opleiding geeft aan zich te onderscheiden door het aanbieden van trajecten op maat, zoals de Bachelor with Honours Nursing, onderdeel van de TOP-route voor vwo-studenten. Door initiatieven op het gebied van onderwijsontwikkeling (realisatie BoKS en Praktijkleren). En ten slotte door de nauwe samenwerking met de lectoraten. Het panel miste in deze argumentatie echter een duidelijke inhoudelijke positionering binnen het beroep verpleegkunde. Navraag op de visitatiedag levert op dat de opleiding zich profileert als een brede opleiding, die alle differentiaties en specialisaties binnen het verpleegkundig domein wil bedienen. De opleiding geeft aan dat de opzet van het curriculum en de inhoud van het onderwijs dermate breed is dat studenten aan het eind van hun opleiding in alle werkvelden inzetbaar zijn. Met name voor wat betreft de GGZ en de MGZ onderscheidt de opleiding zich hier van andere opleidingen verpleegkunde, zo geeft de opleiding aan. Hoewel het panel waardering heeft voor deze brede positionering, is het van oordeel van een bijzondere profilering van de opleiding onvoldoende sprake is. Daarvoor zijn de elementen die de opleiding aandraagt niet onderscheidend genoeg en geven deze te weinig kleur aan het inhoudelijke profiel waarmee studenten uiteindelijk de opleiding verlaten.

Overwegingen en conclusie

Het panel is van oordeel dat de opleiding een goede set eindkwalificaties hanteert. De aansluiting met het landelijk profiel is evident en herkenbaar. Met het (regionale) werkveld vindt afstemming over de eindkwalificaties plaats, onder andere via de BVC. De opleiding biedt vanuit haar doelstellingen een breed georiënteerde studie aan. Van een bijzondere profilering van de opleiding is naar oordeel van het panel onvoldoende sprake. Tevens merkt het panel op dat de internationale oriëntatie nog versterkt kan worden. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Onderwijsprogramma en relatie met eindkwalificaties

In het *Visiedocument Beroep en Opleiding* wordt een schematisch overzicht van het programma gegeven. Het curriculum is onder meer gebaseerd op *Het beroepsprofiel van de verpleegkundige (1999)*, *Gekwalificeerd voor de toekomst (2001)* en *Doordacht verplegen (2007)*. De curriculumcommissie bewaakt de inhoud van het programma.

Bij het bestuderen van de structuur van de opleiding herkent het panel de verschillende vormgevingsaspecten die de opleiding heeft gehanteerd. Er is sprake van een herkenbare major-minor-structuur. In de major staan de twaalf kerncompetenties waartoe wordt opgeleid centraal. De duur van de major is drie-en-een-half jaar en kent een omvang van 210 EC.

Daarnaast kent de opleiding een keuzedeel, de zogenaamde minor, met een duur van een half jaar (dertig EC). In de minor werkt de student aan een verbreding of verdieping van de verpleegkundige beroepscompetenties. Het panel herkent inhoudelijk de propedeutische en de hoofdfase van de opleiding. De propedeuse is dat deel van de major dat is gericht op het verkrijgen van inzicht in de inhoud en geschiktheid voor opleiding en beroep (studiejaar 1). Daarna volgt de student de driejarige hoofdfase. De opleiding tot verpleegkundige onderscheidt daarnaast een basisfase van anderhalf jaar en een differentiatiefase van tweeënhalfjaar. De basisfase is voor alle studenten gelijk; de studenten maken hierin kennis met het verlenen van zorg zowel in de AGZ, GGZ, als MGZ. Na de basisfase kiest de student een differentiatie: AGZ, GGZ of MGZ, met daarin eventueel nog een subdifferentiatie. De keuze van de differentiatie bepaalt in welke werkvelden/settings de student stages loopt. In de basisfase komen alle rollen en beroepstaken aan bod. In de onderwijseenheden die gericht zijn op specifieke zorgsettings staan met name de rollen zorgverlener en regisseur centraal. De rol van ontwerper in samenhang met onderzoeksvaardigheden komt zowel in het eerste als tweede studiejaar aan bod.

De minoren die de studenten kunnen kiezen, staan in het teken van de beroepsprofilering. De opleiding Verpleegkunde heeft acht minoren ontwikkeld: Sociale psychiatrie, High Care, Intensieve zorg voor Moeder en Kind, Internationalisering, Palliatieve zorg, Gerontologie en Geriatrie, Oncologie & Weerbaarheid. Voor de duale variant zijn er drie minoren ontwikkeld in samenwerking met de instellingen: Senior, Intensieve zorg/Acute psychiatrie en Chronisch.

Het panel stelt vast dat de opleiding het onderwijsprogramma heeft opgebouwd vanuit de kerncompetenties uit het landelijke profiel. De kerncompetenties en beroepsrollen zijn vertaald naar beroepstaken die leidend zijn voor de invulling van het onderwijs. Het panel stelt voorts vast dat de opleiding, zowel qua opzet als inhoud, in lijn werkt met de Richtlijn Europese Beroepen.

Kennisontwikkeling

Vanuit het document *Overzicht Programma HBOV Nijmegen* wordt overzicht geboden over de concrete inhoud van het programma. Het document beschrijft alle onderwijseenheden (OWE) van de opleiding. Per OWE wordt een schematisch overzicht gepresenteerd waarin onder meer de benodigde (vak)literatuur, onderwijsmaterialen en specifieke leerinhoud worden weergegeven. Vanuit dit document en bestudering van diverse onderwijseenheden op de visitatiedag heeft het panel zich gedegen een beeld kunnen vormen van de kennis die studenten gedurende de opleiding krijgen aangereikt. Het panel oordeelt hierover positief. De kennis die studenten krijgen aangereikt is relevant, past bij het beoogde niveau, en is over het algemeen actueel. Het panel herkent opbouw in complexiteit in de theorie die studenten dienen te beheersen. In de OWE Beroepsontwikkeling niveau 1: Oriëntatie op het beroep wordt als leerinhoud beschreven: Oriëntatie op het verpleegkundig beroep en de verpleegkundige beroepspraktijk. Het verpleegkundig proces, ADL, Therapietrouw, Persoonlijke hygiëne, functiesystemen, shock, circulatie, ademhaling, nieren en pijn behoren onder meer tot de leerinhoud.

Het panel herkent in de onderwijseenheden relevante literatuur van het juiste niveau. Wel merkt het panel op dat de oriëntatie op internationale literatuur nog versterkt kan worden. Uit de producten van studenten leidt het panel af dat studenten zelf beperkt geneigd zijn internationale literatuur te gebruiken in hun uitwerkingen.

De opleiding laat zien dat het ook inspeelt op ontwikkelingen die zij in de beroepspraktijk en in het vakgebied signaleert, aldus het panel. De opleiding hoorde van verschillende vertegenwoordigers uit het werkveld de vraag om versterking van de medische bagage van studenten. Dit was een van de aanleidingen voor de opleiding om de medische leerlijn steviger en herkenbaarder in het programma in te bedden. Het panel vindt dit een positieve ontwikkeling.

Beroepspraktijkvorming

De beroepspraktijk neemt in de opleiding in vorm van buitenschools leren een belangrijke plaats in en bestaat uit BPV-periodes (beroepspraktijkvorming), praktijkonderwijs, stagevoorbereiding en oriëntatiedagen. Deze bestaat uit 2300 praktijkuren, waarmee voldaan wordt aan de vereisten vanuit de Wet BIG. Voor de duale variant zijn regelgeving en afspraken vastgelegd in de *Samenwerkingsovereenkomst HBOV Duaal*.

Beroepspraktijkvormingsplannen bevatten inhoudelijke en organisatorische informatie. De plannen zijn voor studenten een spoorboekje aan de hand waarvan zij hun individuele plan kunnen concretiseren en operationaliseren. Voor de werk- en praktijkbegeleider is het een instrument waarmee het leerproces kan worden ondersteund.

De opleiding werkt samen met ziekenhuizen in de regio voor de voorbereiding van studenten die op stage gaan. Ook zijn er convenanten gesloten met twee ziekenhuizen waarin kwantitatieve en kwalitatieve afspraken zijn neergelegd met betrekking tot stages en begeleiding. De opleiding noemt de borging van de kwaliteit van de stageplaatsen een kwetsbaar punt. De criteria waaraan stageplaatsen moeten voldoen, zijn nog niet scherp genoeg geconcretiseerd. Daarvoor heeft de opleiding geparticipeerd bij de totstandkoming van het landelijk praktijkleerplaatsenprofiel verpleegkunde. Het panel is positief over de aandacht die de opleiding voor dit punt heeft.

Ontwikkeling beroepsvaardigheden

De opleiding zorgt voor het integreren van vaardigheden voor de beroepstaken. Voor het aanleren van verpleegtechnische vaardigheden kiest de opleiding voor de skillslabmethode, waarbij de benadering van de zorgvrager centraal staat, naast het verpleegtechnische handelen. Om dit te oefenen zet de opleiding simulatiepatiënten in. Daarnaast leren studenten reflectievaardigheden door met behulp van verschillende methodieken kritisch te reflecteren op het eigen gedrag en de beroepspraktijk. Bovendien leren studenten communicatievaardigheden, onder andere door getrainde simulatiepatiënten en door oefensituaties die oplopen in mate van complexiteit, bijvoorbeeld een anamnese-gesprek, pedagogisch adviesgesprek en een crisisinterventie.

Ontwikkeling onderwijsprogramma

In het nieuwe curriculum (vanaf studiejaar 2012-2013) krijgt iedere student een AGZ-, een GGZ- en een MGZ-praktijkleerperiode en -theorieblok, naar het principe van breed opleiden. De opleiding heeft samen met enkele zorginstellingen dertien leerafdelingen opgericht.

Hierdoor kunnen studenten zich ook richten op multidisciplinaire samenwerking en de verbetering van kwaliteit van zorg, bijvoorbeeld door deelname aan projecten. Aan deze afdeling is naast een praktijkdocent van de instelling ook een docent van de opleiding verbonden.

Toepassingsgericht onderzoek krijgt een nadrukkelijker plaats in het onderwijs, onder andere door de opmerkingen die tijdens de vorige visitatie zijn gemaakt. De studenten ontwikkelen onderzoeksvaardigheden door het uitvoeren van een onderzoeksopdracht in het kwaliteitsproject. De student krijgt daarbij begeleiding van een docent en de praktijkopdrachtgever of lector. De opdrachten betreffen patiëntgebonden vraagstukken. In drie onderwijseenheden krijgen studenten kennis aangereikt over methoden en technieken van onderzoek en (het waarborgen van) de kwaliteit van zorg. In de laatste van de drie onderwijseenheden is er een link met het kwaliteitsproject. Deze leerinhouden zullen een doorlopende leerlijn onderzoeksvaardigheden worden. Het panel heeft de opbouw van de onderzoekslijn op de visitatiedag bestudeerd en is daarover enthousiast. Studenten worden in die lijn eerst in aanraking gebracht met onderzoek, waarna zij steeds meer kennis en vaardigheden opdoen om (zelfstandig) gedegen onderzoek uit te voeren. De opbouw in de onderzoekslijn is naar oordeel van het panel zeer goed.

Vormgeving van het programma

Didactisch concept en werkvormen

De opleiding is competentiegericht en gaat daarbij uit van: het werken vanuit beroepstaken, het bevorderen van zelfsturing, het stimuleren van actieve kennisconstructie door de student, het aanleren van vaardigheden en het samenwerkend leren/leren in de groep. Deze didactische uitgangspunten zijn beschreven in het *Visiedocument Beroep en Opleiding*. De opleiding werkt met realistische beroepstaken, waarvan er telkens één of meerdere in iedere onderwijseenheid aan bod komen. Per beroepstaak zijn er drie niveaus geformuleerd: beginnend, gevorderd en startbekwaam. Bij de start van de opleiding is het de docent of de studieloopbaanbegeleider die de student stuurt, maar in de loop van de opleiding verschuift de verantwoordelijkheid van de docent naar de student.

De opleiding vat leren op als het verbinden van nieuwe kennis met bestaande kennis. Via verschillende didactische werkvormen, zoals hoorcolleges, werkgroepen en practica krijgen studenten kennis op het gebied van verpleegkunde, (bio) medische theorie, gedrags- en menswetenschappelijke theorie aangereikt. Daarnaast worden studenten gestimuleerd om zelf informatie te zoeken en te verwerken en zo de eigen kennis op te bouwen. Dit gebeurt via opdrachten en het werken aan opleidings- of beroepsproducten.

De opleiding ziet de kracht van de groep als meerwaarde voor het leerproces en als kans om een teamspeler op te leiden. Daarom zijn de groepen niet groter dan zestien studenten. Via actieve werkvormen in groepen stimuleert de opleiding de studenten om te leren van elkaar en door te leren samenwerken. De opleiding streeft ernaar om groepen langere tijd bij elkaar te houden onder begeleiding van eenzelfde groep docenten. De opleiding is voornemens een kleinschalige leergemeenschap in te voeren. De opleiding streeft hiermee naar onderwijs in kleine(re) groepen met intensievere studentenparticipatie, zodat studenten sociaal en academisch beter kunnen functioneren.

Dit zal uiteindelijk moeten resulteren in hoger rendement, grotere studenttevredenheid en versterkte kwaliteit. Dit zou vanaf studiejaar 2012 in moeten gaan.

In de basis is het panel tevreden over het didactische concept dat door de opleiding wordt gehanteerd en de werkvormen die daarbij passen. Het panel is met de opleiding van oordeel dat de transitie naar kleinschalige leergemeenschappen tot realisatie van doelen kan leiden. Zowel van docenten, studenten als het opleidingsmanagement heeft het panel vernomen dat uitgekeken wordt naar de nieuwe situatie. Het panel stelt voorts vast dat er sprake is van voldoende samenhang in het onderwijsprogramma. Waar in de vorige visitatie nog kanttekeningen werden geplaatst over de herkenbaarheid van de samenhang onder studenten, blijkt die nu grotendeels te zijn opgelost. In de *Nationale Studentenenquête 2011* is negentig procent van de studenten van mening dat er voldoende samenhang is. Wel merkt het panel op dat zij bij de eerste bestudering het onderwijsprogramma veelomvattend vond door de vele beroepsproducten en -diensten. Voor het panel was de samenhang hierdoor op het eerste gezicht lastig zichtbaar. Voor het panel blijkt dat de opleiding er voldoende in slaagt om dit toch duidelijk over te brengen.

Begeleiding

Studenten krijgen begeleiding van een studieloopbaanbegeleider (slb'er), die ze in principe gedurende de gehele opleiding houden. De slb'er begeleidt de student bij het zelfstandig leren en het maken van keuzes tijdens de studie. In de propedeuse ligt de focus op het ontwikkelen van studie-, samenwerkings- en reflectievaardigheden. In de hoofdfase ligt het accent op begeleiding van de studieloopbaan. Daarvoor houdt de slb'er twee maal per jaar een balansgesprek met de student. De begeleiding van de slb'er wordt gegeven in samenspraak met de senior slb'er en de jaarbegeleiders, die per opleidingsvariant verantwoordelijk zijn voor de informatievoorziening tijdens het studiejaar. Bij complexe zaken krijgt de student begeleiding van de senior slb'er, die een brugfunctie heeft naar het decanaat. Duale studenten worden ook begeleid door praktijkopleiders van het eigen opleidingsteam van de werkgevende instelling. De functie van de studieloopbaanbegeleiding krijgt een nog prominentere inkleuring bij de invoering van de kleinschalige leergemeenschappen.

Studenten met een functiebeperking sluiten met de opleiding een onderwijsovereenkomst af, waarin de overeengekomen begeleiding, regelingen en voorzieningen zijn opgenomen.

Leerroutes

Alle leerroutes hebben een identiek programma, leiden op tot dezelfde eindkwalificaties en worden op dezelfde wijze getoetst. De organisatievorm verschilt, waardoor de opleiding maatwerk kan aanbieden in de vorm van verschillende leerroutes.

De opleiding heeft een voltijd-, deeltijd- en duale variant. Studenten die de voltijdopleiding volgen kunnen via een TOP-route het programma van de Bachelor with Honours volgen of de opleiding in drie jaar afronden. Het panel waardeert deze mogelijkheid, waarmee de opleiding inspeelt op de behoefte van studenten die een verzaamd programma voor zichzelf wensen. Daarnaast biedt de opleiding studieroutes (voltijd, deeltijd, duaal) aan voor zij-instromers met een MBOV-diploma. Studenten krijgen een maatwerktraject aangeboden op basis van de door de opleiding vastgestelde vrijstellingen, wanneer er bij de start van de opleiding Eerder Verworven Competenties zijn vastgesteld.

Kwaliteit van het personeel

De docenten zijn ingedeeld in vier secties: AGZ (Algemene Gezondheidszorg), GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg), MGZ (Maatschappelijke Gezondheidszorg) en Generiek. In deze secties wordt het onderwijs vormgegeven. De secties zijn vertegenwoordigd in de curriculumcommissie. Deze bewaakt de grote lijnen en de integratie van de leerinhouden.

Meer dan de helft van de docenten (54%) heeft een opleiding op ten minste masterniveau afgerond. De opleiding wil dit verhogen tot 70% of meer in 2016. Drie docenten krijgen elk jaar de mogelijkheid om een relevante masteropleiding te volgen. Daarnaast richt de opleiding zich bij aanname van nieuwe docenten op deskundigen met een mastertitel alsook relevante actuele praktijkervaring. Het panel is positief over de ontwikkelrichting die uit het beleid van de opleiding spreekt, onder meer gelet op het verdere stimuleren van EBP (Evidence Based Practice). Het panel heeft de deskundigheden van het onderwijsverzorgend personeel bestudeerd en stelt vast dat hieruit de capaciteit spreekt om de opleiding op het gewenste niveau te verzorgen. Voorbeelden van relevante vooropleidingen/studies die docenten hebben gevolgd zijn: Verpleegkunde, Verplegingswetenschap, Geneeskunde, Gezondheidswetenschappen, Lerarenopleidingen Verpleegkunde, Pedagogiek, Biologie. Voorts herkent het panel in de cv-overzichten van docenten ook andere kwalificaties die relevant zijn voor de verzorging van het onderwijs, zoals onderwijskundige kwalificaties.

Docenten hebben de rol van onderwijsontwikkelaar, examinator, onderwijsgroepbegeleider, en/of slb'er. Voor professionalisering is tien procent in het takenpakket gereserveerd. Daarnaast heeft elke docent een persoonlijk budget van driehonderd euro voor deskundigheidsbevordering. Ook organiseert en faciliteert de opleiding trainingen en cursussen voor docenten, zoals Motivational Interviewing, Praktijkonderzoek, Rehabilitatie en Preventie. Er zijn minimaal twee studiedagen voor alle docenten. Het panel heeft tijdens de visitatie vastgesteld dat deze relevant worden ingevuld. Ook vindt bevordering van deskundigheid plaats via invitational conferences, waarbij ook een nadrukkelijke relatie met de praktijk gelegd wordt door hen actief hierbij te betrekken. De deskundigheid van de individuele docent is onderdeel van de R&O-gesprekscyclus (Resultaten en Ontwikkeling). De didactische deskundigheid van individuele docenten was voor het panel vanuit bestudering van de cv-overzichten niet goed vast te stellen. Uit het gesprek met docenten, studenten en het management, bleek het team voldoende didactisch onderlegd. Voor docenten met een vaste aanstelling is het behalen van een didactische bevoegdheid/aantekening een verplichting.

Tijdens de vorige visitatie was het panel van mening dat er te weinig docenten binding hadden met de beroepspraktijk (36 procent). Inmiddels is 71 procent van de docenten betrokken bij het werkveld. Deze versterkte binding is ook herkenbaar in de overzichten van deskundigheden van docenten, aldus het panel. Voorts zijn dertien docenten lid van een kenniskring, van wie er drie op dit moment een promotietraject volgen. Daarnaast is er als pilot een onderzoeksgroep waarin docenten door lectoren bijgeschoold worden op het gebied van onderzoeksvaardigheden via een HAN-programma.

Studenten zijn tevreden over de kennis van de beroepspraktijk van de docenten (96 procent neutraal tot positief). De inhoudelijke deskundigheid beoordeelt 95 procent van de studenten met neutraal tot positief.

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

Het IVS implementeert in samenwerking met het Instituut Paramedische Studies het Praktijkhuis. Dit is een regionaal centrum voor beroepsontwikkeling in de zorg met daarin de elementen onderwijs, onderzoek en beroepenveld. Studenten kunnen in dit Praktijkhuis hun beroepsvaardigheden oefenen door casuïstiek in combinatie met praktijkcoaches en getrainde simulatiecliënten. Dit gebeurt in een 'real life' omgeving. Bovendien is er multidisciplinair werken mogelijk doordat verschillende opleidingen gebruik maken van het Praktijkhuis (opleidingen zoals ergotherapie, logopedie en fysiotherapie).

Voor alle inhoudelijke en praktische informatie over een onderwijseenheid kunnen studenten terecht op de elektronische leeromgeving (HAN-Scholar). Binnen deze omgeving is er een mogelijkheid voor Action Learning Environment voor het buitenschools leren. Studenten kunnen producten uitwisselen en deze kunnen van feedback worden voorzien.

Docenten hebben de beschikking over een iPad en kunnen deze inzetten in het onderwijs. Daarvoor hebben de docenten een training gevolgd.

Evaluatie

De opleiding heeft in haar Kritische Reflectie en in overige documentatie inzicht gegeven in de studenttevredenheid over onderdelen van de opleiding. Het panel heeft de resultaten van deze onderzoeken bestudeerd. Studenten zijn tevreden over de opleiding, zo blijkt uit de uitkomsten van de *Nationale Studentenenquête*. Over 'de studie in het algemeen' is 91 procent van de studenten neutraal tot positief. De verworven wetenschappelijke vaardigheden / praktijkgericht onderzoek binnen de opleiding wordt door 90 procent van de studenten neutraal tot positief gewaardeerd.

Uit de *Nationale Studentenenquête* komt voorts naar voren dat 90 procent van de studenten zich goed voorbereid vindt op een beroepsloopbaan. Daarnaast vindt 94 procent dat de inhoud van het programma aansluit op de actualiteit. Verder is 89 procent van de studenten tevreden over de gehanteerde werkvormen. (Ook: 97 procent tevreden over communicatieve programmaonderdelen, 94% tevreden over de wijze waarop de opleiding het zelfstandig leren hanteert).

Overwegingen en conclusie

Bij de bestudering van het onderwijsprogramma en bijbehorende elementen heeft het panel de beoogde kwaliteit herkenbaar teruggezien. Zowel in de opzet van het programma als in voorwaardelijke ondersteunende aspecten, zoals personeel en voorzieningen, heeft het panel gezien dat de opleiding in staat is een goed programma aan te bieden. Het panel is positief over het lerend vermogen dat de opleiding in het gehele visitatieproces heeft getoond. Dit vermogen past bij enkele onderdelen die de opleiding nog wil verbeteren. Deze komen veelal overeen met de zaken die ook het panel zijn opgevallen. Het panel stelt vast dat het curriculum is afgeleid van de beoogde eindkwalificaties. Voorts is het panel positief over de kennis en vaardigheden die studenten krijgen aangereikt. Hoewel studenten nog

verder gestimuleerd kunnen worden zelf gebruik te maken van internationale literatuur, is het panel positief over de relevantie, het niveau en de actualiteit van de kennis die studenten zich eigen dienen te maken. Ook over het aanleren van de vaardigheden is het panel positief. De opleiding heeft recent veranderingen aangebracht in het curriculum, zoals het versterken van de medische leerlijn en het verder inrichten van de onderzoekslijn. Het panel is positief over deze verbeteractiviteiten van de opleiding.

Het panel is ervan overtuigd dat het programma het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen het voor de instromende studenten goed mogelijk maken om de beoogde eindkwalificaties te realiseren. Het panel heeft een duidelijke herkenbare opbouw gezien in het programma en een sterke koppeling met de praktijk. Het panel ziet wel verbetermogelijkheden aangaande de hoeveelheid beroepsproducten en -diensten die studenten dienen uit te werken. Het panel heeft gezien de ontwikkelingen en gesprekken met het opleidingsmanagement er alle vertrouwen in dat deze verbeteringen succesvol worden doorgevoerd.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde resultaten

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Bevindingen

Systeem van toetsing

De studenten werken aan beroepstaken om verpleegkundige competenties te ontwikkelen en zij worden per onderwijseenheid (OWE) getoetst op vaardigheden en kennis. In het *Opleidingsexamenreglement* is een overzicht van de inhouden per OWE opgenomen. Voor elke OWE zijn indicatoren en beoordelingscriteria geformuleerd. Toetsvormen die de opleiding gebruikt zijn bijvoorbeeld performancetoetsen, posterpresentaties, kennistoetsen of het schrijven van een project- of verpleegplan. Bij het grootste deel van de toetsen worden studenten individueel beoordeeld. Bij de toetsen die door groepjes studenten worden gemaakt, zijn aanvullende eisen gesteld om de individuele prestatie te beoordelen. Voor alle studieroutes zijn de beoordelingscriteria gelijk.

De opleiding gebruikt twee soorten kennistoetsen. De kennistoets met juist/niet-juist vragen die verbonden is aan een onderwijseenheid en de voortgangstoets waarbij per opleidingsfase wordt nagegaan of de student over voldoende basale parate kennis beschikt. De studenten moeten twee examens en vier integrale toetsen afleggen (drie voor deeltijd- en instroomstudenten). Het eerste examen is de afsluiting van de propedeutische fase (60 studiepunten). De postpropedeutische fase (major van 210 studiepunten en minor van 30 studiepunten) wordt met het tweede examen afgerond.

Voor het BPV-deel van het programma toont de student met een schriftelijk portfolio aan over de beoogde competenties te beschikken.

Op basis van het portfolio vindt er een gesprek plaats aan de hand van het portfolio. De beoordeling van de praktijkbegeleider over het functioneren van de student in de beroepspraktijk, maakt deel uit van deze integrale toets. De leidraad voor de praktijkbeoordelingen zijn de beroepspraktijkvormingsplannen, die per opleidingsfase zijn opgesteld. De beoordelingscriteria zijn afgeleid van de kerncompetenties, aan de hand waarvan de praktijkbegeleider het functioneren van de student formatief beoordeelt. In de *Integrale toets: Handleiding voor Examinatoren* (2012) wordt de wijze van toetsing met een integrale toets beschreven.

De opleiding gebruikt bij de beschrijving van de beroepstaken een indeling in vijf niveaus van A tot en met E, waarbij E staat voor “de student beschikt over kennis die nodig is om een beroepstaak te kunnen uitvoeren” en A voor “de student beheerst deze beroepstaak zodanig dat ze in de praktijk deze taak kan uitvoeren en begrijpt wat ze aan het doen is. De student kan haar handelen verbinden aan relevante literatuur en aan een persoonlijk werkconcept.”

Studenten moeten binnen twintig werkdagen de uitslagen van schriftelijke toetsen krijgen. Voor mondelinge en integrale (deel)tentamens geldt een reactietermijn van een dag. De resultaten worden opgenomen in het studievoortgangssysteem HAN SIS.

In de Onderwijs en Examenregeling zijn de regelingen voor de uitvoering van de tentamens en examens beschreven. Het gaat om een overzicht van:

- de beroepstaken, gefaseerd naar niveau, rollen en kerncompetenties
- de onderwijseenheden
- de relevante minoren voor IVS
- de tentamens en beoordelingscriteria per onderwijseenheid
- de wettelijke toelatingseisen

67 Procent van de deeltijd- en 69 procent van de voltijdstudenten waardeert de toetsing en beoordeling met neutraal tot positief. Deze cijfers hebben de toetsing en beoordeling bij de opleiding tot een aandachtspunt gemaakt. De opleiding geeft aan dat de scores grotendeels te wijten zijn aan ontevredenheid over het tijdstip waarop studieresultaten en beoordelingen bekend gemaakt worden. Al geruime tijd wordt gewerkt aan een oplossing hiervoor. Hiertoe zijn de ervaringen van studenten over de toetsing besproken tijdens bijeenkomsten van directie, toets- en examen- en curriculumcommissie op grond waarvan veranderingen zijn doorgevoerd. Zo zijn er afspraken gemaakt om de studenten op van te voren vastgestelde data te informeren over hun toetsresultaten en door hen uitgebreider dan nu het geval is van inhoudelijke feedback te voorzien. Ook kan de objectiviteit worden verhoogd door het instellen van intervisie van docenten, waarin gezocht wordt naar criteria om de subjectiviteit te verminderen. Het panel heeft van studenten gehoord dat de opleiding de signalen weet om te zetten naar verbeteracties waar zij vertrouwen in hebben. Het panel heeft zelf het beeld vanuit het gesprek met docenten, management en vertegenwoordigers van de examen- en toetscommissie overgehouden dat de opleiding (de resultaten van) de toetsen zo goed analyseert vanuit een kwaliteitsgedachte. Dit stemt het panel positief.

Het panel is positief over de toetsinstrumenten die de opleiding inzet. Het biedt de mogelijkheid om de voortgang van studenten goed te meten. De toetsvormen zijn gevarieerd en er is voldoende aandacht voor de toetsing van zowel de kenniscomponent als de vaardigheden. Er is sprake van een duidelijke relatie tussen de doelen van de onderwijseenheden en de toetsen. Het panel heeft daarnaast ook gekeken naar diverse uitwerkingen van toetsen en de beoordelingen daarvan. Het is het panel opgevallen dat de oordelen die gegeven worden gemiddeld hoger zijn dan het panel gegeven zou hebben, maar dat er wel een ondergrens (voldoende/onvoldoende) wordt bewaakt. In de beoordelingsformulieren kon het panel niet altijd duidelijk teruglezen welke aspecten uiteindelijk tot een bepaald oordeel leidden. Dit kan versterkt worden, zowel in de aansturing (doorontwikkeling format voor beoordelingen) als in de uitvoering (gebruik feedback ruimte door docenten).

Borging

Planningsgroepen formuleren per OWE de toetsvragen en de beoordelingscriteria. Wanneer deze zijn goedgekeurd door de toetscommissie en de examencommissie worden de vragen opgenomen in de toetsbank. Bij iedere kennis- of voortgangstoets vullen studenten een evaluatieformulier in, waarna de toetscommissie de uitkomsten daarvan analyseert. Per theorieblok worden studenten geïnformeerd over de veranderingen in de toetsing op basis van de evaluaties.

De kwaliteit van de toetsing wordt geborgd door de examencommissie, die jaarlijks verantwoording aflegt aan de faculteitsdirectie met een geschreven verslag. De examencommissie heeft enkele taken overgedragen aan commissies en taakhouders:

- senior studieloopbaanbegeleiders ten aanzien van het opstellen van individuele studieroutes
- intake examinatoren
- tentamencommissies (per fase of leerroute verantwoordelijk voor de concrete uitvoering van het OER)
- toetscommissie (verantwoordelijk voor de bewaking van de kwaliteit en de uitvoering van de toetsing)

De gemandateerde taakhouders en commissies moeten handelen binnen het mandaat dat door de examencommissie is opgesteld en brengen regelmatig schriftelijk verslag uit. Twee functionarissen uit het werkveld bewaken de samenhang en continuïteit tussen binnen- en buitenschoolsleren. Externe examinatoren volgen een training en nemen deel aan de jaarlijkse bijscholing voor examinatoren.

Het Studie Centrum Onderwijs heeft in opdracht van IVS de wijze van toetsing geanalyseerd en aanbevelingen geformuleerd. Op grond hiervan en op basis van eigen evaluaties heeft de toetscommissie van IVS verbeteracties opgesteld. Voorbeelden hiervan zijn het geven van informatie aan studenten over de beoordelingscriteria, de gelegenheid bieden om deel te nemen aan proeftoetsen, het verscherpen van de samenhang tussen inhoud en doelstellingen, overleg tussen planningsgroepen en examinatoren en volledige individuele toetsing bij de invoering van het nieuwe curriculum.

Het panel heeft het systeem van borging rondom de toetsing bestudeerd en met betrokkenen gesprekken gevoerd op de visitatiedag. De activiteiten en de resultaten getuigen van een zeer gedegen systeem dat bijdraagt aan de kwaliteit van de toetsing en beoordeling. Er is sprake van een zeer kwaliteitsbewuste houding die verder kan bijdragen aan de kwaliteit van de opleiding.

Realisatie van de beoogde eindkwalificaties

De student voldoet aan de vereiste eindkwalificaties als de volgende onderdelen zijn behaald: alle bij de OWE behorende toetsen, de voortgangstoetsen, BPV 5.1, 5.2, 5.3 (via integrale toetsing), de minor en het kwaliteitsproject.

Bovenstaande geldt voor de voltijd-, deeltijd- en duale student. In het verzwaarde Bachelor of Honours programma moet ook een tweede minor zijn afgerond en gelden andere eisen aan het kwaliteitsproject. Het panel heeft een voorbeeld gehoord waarbij een student naast het onderzoek, ook een implementatieplan heeft geschreven.

Om zich een beeld te vormen van het gerealiseerde niveau heeft het panel in totaal drieëntwintig kwaliteitsprojecten bestudeerd. Het panel is van oordeel dat het beoogde niveau voldoende uit de werken spreekt. In het kwaliteitsproject moeten de studenten een innovatieve bijdrage leveren aan de beroepsontwikkeling en kwaliteitsverbetering en hanteert professionele bekwaamheden (kennis, vaardigheden en attitude) bij de projectmatige aanpak van een projectopdracht vanuit de beroepspraktijk. De student dient betrokkenen te informeren en motiveren met betrekking tot de resultaten van het kwaliteitsproject. Het panel herkent de beoogde competenties in de werken die het heeft bestudeerd. Over het algemeen kan het zich vinden in de beoordelingen die door de beoordelaars zijn gegeven. De werken zijn relevant voor de beroepspraktijk en worden daar ook gewaardeerd, zo blijkt uit het gesprek met vertegenwoordigers die het panel heeft gesproken. De onderwerpen zijn actueel en over het algemeen goed uitgewerkt. De studenten maken gebruik van relevante theorie en weten die goed toe te passen op de praktijksituatie. De mate waarin het werk geschreven wordt voor de praktijk is naar oordeel van het panel te waarderen, maar kent ook een schaduwzijde. Zo trof het panel een aantal werken aan waarvan het onderwerp ook vanuit andere studierichtingen beschreven had kunnen worden. Bij dergelijke werken waarvan het onderwerp niet direct aan de verpleegkundige praktijk is gerelateerd, zouden studenten het werk nog meer in perspectief van het verpleegkundig domein kunnen plaatsen. Het bijzondere karakter van het verpleegkundig paradigma van waaruit het onderwerp wordt benaderd, is niet altijd voldoende duidelijk herkenbaar.

Het panel is onder de indruk van enkele innovatieve plannen, andere vindt zij van voldoende niveau. De beoordelingen door de opleiding gegeven, passen over het algemeen goed bij hetgeen het panel verwachtte. Enkele werken waren iets hoger beoordeeld, maar het panel heeft gezien dat de opleiding de grens tussen voldoende en onvoldoende goed bewaakt. In de beoordelingsformulieren zou nog beter vastgelegd kunnen worden welke overwegingen van de beoordelaars uiteindelijk tot een bepaald cijfer hebben geleid. Ook kan er nog gekeken worden naar de beoordelingsschalen die in de formulieren staan. Het panel constateert dat beoordelaars soms moeite hebben om zich hieraan te houden, mogelijk door het beperkt aantal opties. Het panel heeft naast de kwaliteitsproducten ook selecties gezien van andere producten van studenten, zoals het portfolio waarin de BPV-taken zijn

opgenomen en diverse andere vormen van toetsen en uitwerkingen daarvan. Het panel acht de opbouw in de toetsing goed uitgewerkt en heeft gezien dat de toetsing en beoordeling op het beoogde niveau verzorgd worden.

De opleiding doet regelmatig onderzoek naar het gerealiseerde niveau van afgestudeerden. Eén keer in de drie jaar wordt er een onderzoek gehouden onder alumni. Daarnaast is er driejaarlijks een onderzoek naar het niveau van de pas afgestudeerden binnen het verpleegkundig beroepenveld. Uit de laatste peiling blijkt dat 95 procent van de respondenten graag afgestudeerden van de opleiding in dienst neemt. Over het gerealiseerde niveau is “men in grote lijnen tevreden”. De opleiding als basis om te starten op de arbeidsmarkt en om competenties verder te ontwikkelen en de mate van voorbereid zijn op de actuele beroepspraktijk wordt door afgestudeerden over de afgelopen vijf jaar gemiddeld gewaardeerd met een 7,72. Procent van de afgestudeerden is tevreden over de aansluiting tussen opleiding en werk. Deeltijd- en duale studenten waarderen de kwalificatieoutput met 7,3. Het panel heeft dit beeld bevestigd gekregen in de gesprekken met alumni. Ook vertegenwoordigers vanuit het werkveld tonen zich positief over het bereikte niveau, hoewel er ook opmerkingen gemaakt worden aansluitend bij eerder door hiervoor genoemde constatering. Zij geven aan dat de opleiding signalen serieus neemt en zorgvuldig oppakt.

Overwegingen en conclusie

Het systeem van toetsen en beoordelen dat door de opleiding wordt gehanteerd, krijgt waardering van het panel. De opleiding heeft een zorgvuldig systeem van borgingsinstrumenten opgebouwd die de garantie moeten bieden dat er goed getoetst wordt. Resultaten van de inzet van deze instrumenten hebben in de afgelopen periode hun vruchten afgeworpen en leiden ook nu nog tot aanpassingen en aanscherpingen die tegemoet komen aan opmerkingen van het visitatiepanel. Het panel constateert dat de opleiding daarmee laat zien de controle te hebben over het eindniveau. In de beroepsproducten en -diensten is dit niveau ook goed terug te zien, aldus het panel. Hoewel het panel hecht aan haar opmerkingen over het verantwoorden van de verpleegkundige relevantie en de beoordeling, is het panel van oordeel dat de opleiding dit proces adequaat hanteert. Bij het beoordelen van de kwaliteitsprojecten (en andere werken) heeft het panel de beoogde eindkwalificaties duidelijk herkend. Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

3 Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	Voldoende
2 Onderwijsleeromgeving	Goed
3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	Voldoende

Overwegingen en conclusie

Uit bovenstaande overzichten blijkt dat alle standaarden ten minste met voldoende zijn beoordeeld. Om tot het eindoordeel goed te kunnen komen, dient ten minste standaard 3 als goed te worden beoordeeld. De beoordeling van de standaarden door het panel, leidt tot het oordeel voldoende over de verschillende varianten van de opleiding.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande opleiding tot Verpleegkundige van de Hogeschool Arnhem en Nijmegen als **voldoende**.

4 Aanbevelingen

De aanbevelingen:

- Het visitatiepanel raadt de opleiding aan zich duidelijker te profileren, waarbij nadrukkelijk naar voren komt welk inhoudelijk accent zij aan haar afgestudeerden meegeeft in verhouding tot (inter)nationale soortgelijke en aanverwante opleidingen.
- Het visitatiepanel raadt de opleiding aan de beoogde effecten van de invoering van de medische- en onderzoeksleerlijn te bestendigen.
- Het visitatiepanel raadt de opleiding aan het verantwoorden van de verpleegkundige relevantie expliciet onderdeel te maken van de beoordeling van het kwaliteitsproject.
- Het visitatiepanel raadt de opleiding aan de beoordelingsformulieren zodanig in te richten dat de beoordelende docenten hun beoordeling daarin goed kunnen vastleggen. Het gaat dan bijvoorbeeld om het heroverwegen van bepaalde gekozen beoordelingsschalen. In lijn met deze aanbeveling raadt het visitatiepanel de opleiding aan meer gebruik te maken van de ruimte op beoordelingsformulieren voor schriftelijke feedback.

5 Bijlagen

Bijlage 1: Eindkwalificaties van de opleiding

	Beroepstaak	Rollen	Kerncompetenties
1	Verlenen van zorg Het verlenen van verpleegkundige zorg en de coördinatie van de uitvoering daarvan in verschillende settings, bij verschillende zorgcategorieën en in verschillende mate van complexiteit	Zorgverlener Regisseur	1 Om de last van ziekte, handicap of sterven te verlichten verleent de hbo-verpleegkundige op een professioneel verantwoorde manier verpleegkundige zorg op menselijke maat. 3 Om een gezonde leefstijl bij patiënten en hun familieleden te bevorderen geeft de hbo-verpleegkundige op basis van een programmatische aanpak informatie, voorlichting en advies aan individuen en groepen. 4 Om de zorg te laten verlopen als een continu en integraal proces dat gericht is op het welzijn van de zorgvrager coördineert de hbo-verpleegkundige de zorg.
2	Preventie Op een inhoudelijk en methodisch verantwoorde wijze een doelgroepgerichte preventieve interventie opzetten, uitvoeren, de uitvoering coördineren en evalueren	Zorgverlener Regisseur	2 Om risico's voor gezondheid en complicaties van onderzoek of behandeling te verminderen, past de hbo-verpleegkundige primaire, secundaire en tertiaire preventie toe. 3 Om een gezonde leefstijl bij patiënten en hun familieleden te bevorderen geeft de hbo-verpleegkundige op basis van een programmatische aanpak informatie, voorlichting en advies aan individuen en groepen. 5 Om ervoor te zorgen dat de doelen van een preventieprogramma worden gerealiseerd, coördineert de hbo-verpleegkundige de afgesproken activiteiten.
3	Zorgbeleid Een bijdrage leveren aan het ontwikkelen van verpleeg- en zorgbeleid in verschillende settings ten behoeve van verschillende patiëntcategorieën	Ontwerper	6 Om de verpleegkundige deskundigheid te waarborgen in de integrale aanpak van zorg, behandeling en voorlichting, werkt de hbo-verpleegkundige mee aan de ontwikkeling en vaststelling van nieuwe zorgprogramma's. 7 Om de zorgverlening op de afdeling zo efficiënt, effectief en goed mogelijk te laten verlopen, levert de hbo-verpleegkundige een bijdrage aan het totstandkomen van het verpleegbeleid.
4	Kwaliteitszorg Participeren in kwaliteitszorg (systemen)	Ontwerper	8 Om de kwaliteit van de zorg te bewaken en te waarborgen participeert de hbo-verpleegkundige in het ontwerpen van kwaliteitszorg(systeem) op afdelingsniveau.
5	Leidinggeven Leiding en begeleiding geven	Coach	9 Om de doelen van het verpleegbeleid en de zorgprogramma's te realiseren kan de hbo-verpleegkundige andere verpleegkundigen en verzorgenden helpen en steunen bij het uitvoeren van de vastgestelde taken en functies. 10 Om stagiaires en collega-verpleegkundigen en verzorgenden te steunen in hun professionele identiteit, staat de hbo-verpleegkundige de collega met raad en daad terzijde.
6	Beroepsontwikkeling Het ontwikkelen van het beroep	Beroeps- beoefenaar	11 Om het beroep van verpleegkundige te ontwikkelen tot een professie die aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen van de eenentwintigste eeuw, vervult de hbo-verpleegkundige een actieve rol in de vernieuwing van het beroep en het bevorderen van het beroepsbewustzijn. 12 Om de kwaliteit van het verpleegkundig beroep op het vereiste peil te houden zodat het kan voldoen aan de maatschappelijke criteria, werkt de hbo-verpleegkundige actief mee aan de bevordering van de deskundigheid van de beroepsgroep.

Bijlage 2: Overzicht opleidingsprogramma

Overzicht HBOV TOP route: versneld (3 jaar) en Bachelor with honours (4 jaar met 52,5 extra EC)

	Periode 1	Periode 2		Periode 3	Periode 4
Prop. regulier	Beroepsontwikkeling 1 <i>Oriëntatie</i>	Zorgbeleid 1	Kwaliteitszorg 1	Verlenen van zorg 1 GGZ	BPV niv. 5.1 GGZ Verlenen van zorg 1
Extra TOP	AGZ 1			Verlenen van zorg 1 Jeugd	
2 ^o jaar TOP	Verlenen van zorg AGZ2 of GGZ2	BPV niv. 5.1 AGZ Verlenen van zorg 1		BPV niv. 5.2 <i>verlenen van zorg 2 + zorgbeleid 2</i>	
	<i>Lintminor Leidinggeven</i>				
Tijdens / na het tweede jaar maken de studenten de definitieve keuze voor de versnelde route of de route Bachelor with Honours					
TOP Versneld laatste jaar (3 ^e jaar)	BPV niv. 5.3 <i>verlenen van zorg 3 + beroepsontwikkeling 2 + beroepstaken 2, 3, 5 niveau 3</i>			Kwaliteitszorg 2 + Kwaliteitszorg 3 + Beroepsontwikkeling 3	
				Preventie	
TOP BHN 3 ^e jr.	Extra minor			Preventie	Kwaliteitszorg 2
				Beroepsontwikkeling (bv. excursie buitenland; uitnodigen gastsprekers, organiseren symposium)	
TOP BHN 4 ^e jr.	BPV niv. 5.3 <i>verlenen van zorg 3 + beroepsontwikkeling 2 + beroepstaken 2, 3, 5 niveau 3</i>			Verzwaard kwaliteitsproject	

Versie augustus 2010

Overzicht HBOV voltijd (duaal *, deeltijd **)

	Periode 1	Periode 2		Periode 3	Periode 4
Prop.	Beroepsontwikkeling 1 <i>Oriëntatie</i>	Zorgbeleid 1	Kwaliteitszorg 1	Verlenen van zorg 1 <i>GGZ of AGZ</i>	BPV niv. 5.1 Verlenen van zorg 1 <i>GGZ of AGZ</i>
Hoofd fase 1	Verlenen van zorg 1 <i>AGZ of GGZ</i>	BPV niv. 5.1 Verlenen van zorg 1 <i>AGZ of GGZ</i>		Preventie 2	Verlenen van zorg 1 <i>Jeugd</i>
					Leiding geven 2 Verlenen van zorg 2 <i>AGZ of GGZ of JGZ</i>
opm.				Differentiatie en minorkeuze	
Hoofd fase 2	minor ***			BPV niv. 5.2 *** <i>verlenen van zorg 2 + zorgbeleid 2</i>	
Hoofd fase 3	BPV niv. 5.3 *** <i>verlenen van zorg 3 beroepsontwikkeling 2 beroepstaken 2, 3, 5 niveau 3</i>			Kwaliteitszorg 2 *** Kwaliteitszorg 3 Beroepsontwikkeling 3	
opm.	<p>* duale studenten krijgen dezelfde onderwijseenheden; hebben vanaf het tweede jaar een leer-arbeidsovereenkomst. Onderwijsprogramma loopt deels naast het werk, wordt deels verzorgd in theorie weken op de opleiding.</p> <p>** deeltijdstudenten (met een MBVO-vooropleiding) krijgen vrijstelling voor: Oriëntatie, AGZ1, GGZ1, BPV 5.1 AGZ en GGZ, Jeugd.</p> <p>*** volgorde in de laatste 2 jaar is oa. afhankelijk van de minorkeuze. BPV 5.3 vindt in principe altijd plaats in het laatste jaar. bv. Minor High Care moeder en kind vindt plaats in het tweede semester van het vierde jaar --> BPV 5.3 eerste semester</p>				

Versie augustus 2010

Bijlage 3: Deskundigheden leden visitatiepanel en secretaris

Nadere informatie over de achtergronden van de leden van het beoordelingspanel en secretaris:

De heer drs. R. Heijnen, voorzitter

De heer Heijnen is ingezet als panellid vanwege zijn expertise op het gebied van onderwijs in de gezondheidszorg. Hij heeft veel inzicht in de procesmatige kant van het accreditatiestelsel door zijn visitatietrajecten in Vlaanderen. Tevens heeft hij hierdoor veel inzicht in de kwaliteit van collega opleidingen. De heer Heijnen heeft door opleiding en werkervaring veel expertise op het gebied van (internationaal) gezondheidszorgonderwijs. Voor deze visitatie is de heer Heijnen aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 1998 – 2003 vanuit bureau META deelname aan korte (internationale) scholingstrajecten gericht op onderwijsvernieuwing in meest brede zin, maar vooral toegepast binnen de gezondheidszorg.
- 1983 – 1987 doctoraalstudie Gezondheidswetenschappen Rijksuniversiteit Limburg (huidige Universiteit van Maastricht), differentiatie: Verplegingswetenschap met verdieping in ontwikkeling en begeleiding van veranderingstrajecten binnen de verpleging en onderwijskundige achtergronden van opleidingen in de gezondheidszorg
- 1979 – 1982 inservice-opleiding tot A-verpleegkundige in het Medisch Centrum Geleen
- 1977 – 1978 propedeuse geneeskunde, Katholieke Universiteit Nijmegen
- 1970 – 1977 Atheneum-B, scholengemeenschap St.Michiel te Geleen

Werkervaring:

- 2001 – heden Teamcoördinator binnen de HBO-V opleiding, Hogeschool Zuyd
- 1999 – 2006 Consulent in een tweetal grootschalige onderwijsvernieuwingprojecten in Zuid-Afrika (resp. Tshwane University of Technology en University of Venda, in samenwerking met de Universiteit van Maastricht)
- 1998 – 2003 Consulent Probleemgestuurd Onderwijs voor bureau META (adviesgroep voor PGO onder verantwoordelijkheid van de Faculteit Gezondheidszorg).
- 1989 – heden Docent verpleegkunde, Hogeschool Zuyd (voorheen Hogeschool Sittard en Hogeschool Limburg).
- 1987 – 1989 Stafffunctionaris verplegingsdienst voor het Maaslandziekenhuis (Sittard-Geleen), opzetten en introductie project 'Patiënt Gerichte Zorg'.
- 1982 – 1983 A-verpleegkundige afdeling neurologie/dermatologie Medisch Centrum Geleen

Overig:

- 2009 – 2010 lid Taskforce Verpleegkunde, een werkgroep t.b.v. het curriculum
- 2007 – heden projectbureau LUNA (an innovative taskforce for international cooperation in health care education), Hogeschool Zuyd; verzorgen van projectmanagement voor (ontwikkelings)samenwerkingsprojecten voor de faculteit Gezondheidszorg van Hogeschool Zuyd en leveren van inhoudelijke bijdragen op onderwijskundig vlak. Projectervaringen o.a. in Zuid Afrika, Tanzania, Jemen en in diverse netwerken.
- 2005 – heden voorzitter European Network for Nursing in higher Education (ENNE), samenwerking van 14 Europese opleidingen ter verbetering van de kwaliteit van hun opleidingsprogramma's.

- 2004 – heden Deelname aan visitatiepanels hbo-bacheloropleidingen voor Verpleegkunde in opdracht van de VLHORA (Vlaamse Hogescholenraad) en NQA, alsmede hbo-bacheloropleiding Docent Gezondheidszorg en Welzijn en Sociaal Pedagogische Hulpverlening
- 2003 - heden docent/assessor in interne deskundigheidsbevorderingsprogramma's van Hogeschool Zuyd, te weten de cursus 'de vaardige docent' en de (geaccrediteerde) docentenopleiding.
- 1995 – heden drie keer per jaar deelname aan internationale workshops, congressen en symposia betreffende gezondheidszorgonderwijs als trainer, organisator of (key-note) speaker.

Mevrouw drs. Y. Heijnen-Kaales MBA

Mevrouw Heijnen is ingezet als panellid vanwege haar werkvelddeskundigheid. Zij is vanuit de praktijk als verpleegkundige via managementfuncties in beleids- en bestuursfuncties in de zorg terechtgekomen. Zij heeft een gedegen kennis van de zorg en daarnaast expertise op het gebied van kwaliteitsverbetering in de zorg. Mevrouw Heijnen werkt als manager Zorgbeleid bij Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland, waar zij (eind)verantwoordelijk is voor het onderzoek/kennisbeleid, innovatiebeleid, kwaliteitsbeleid, veiligheidsbeleid en wet en regelgeving van de brancheorganisatie. Zij heeft onderwijsdeskundigheid vanuit haar functie als opleidingsfunctionaris, tevens beschikt zij over een ruime ervaring als voorzitter bij vergaderingen en bijeenkomsten. Voor deze visitatie is mevrouw Heijnen individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

- 2004 – 2006 Master of Business Administration (MBA), NCOI Business School, Hilversum.
Afstudeerscriptie: Regelen door ontregelen, Organisatiestructuren voor kennisintensieve organisaties
- 1997 – 1998 Orion-project, "leertraject voor Leiderschap in de Verpleging en Verzorging", LCVV (Landelijk Centrum Verpleging & Verzorging) i.s.m. De Baak
- 1992 – 1996 Doctoraal opleiding Gezondheidswetenschappen studierichting Verplegingswetenschap, Rijksuniversiteit Utrecht
- 1989 – 1991 Tweedegraads lerarenopleiding Verpleegkunde te Nijmegen.
- 1987 – 1989 Management in de gezondheidszorg (middle management), I.B.W.
- 1984 – 1987 Opleiding tot Z-verpleegkundige, Groot-Schuylenburg te Apeldoorn

Werkervaring:

- 2010 – heden Manager Zorgbeleid VGN (Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland) en lid MT
- 2004 – 2010 Adjunct Directeur Landelijk Expertisecentrum Verpleging & Verzorging (LEVV), onafhankelijk kenniscentrum dat zich richt op kwaliteitsverbetering van de zorg door de beroepsuitoefening van verpleegkundigen en verzorgenden te versterken.
- 2003 – 2004 Programmaleider Wetenschap in Praktijk Landelijk Expertisecentrum Verpleging & Verzorging (LEVV)
- 2000 – 2003 Beleidsadviseur Landelijk Expertisecentrum Verpleging & Verzorging
- 1998 – 2000 Hoofd Bureau Zorg & Innovatie op Groot-Schuylenburg te Apeldoorn, een zorginstelling die aan 725 mensen met een verstandelijke beperking haar diensten aanbiedt
- 1993 – 1998 Verpleegkundig staffunctionaris, Groot-Schuylenburg te Apeldoorn
- 1988 – 1993 Praktijkbegeleidster afdeling Opleidingen, Groot-Schuylenburg te Apeldoorn
- 1987 – 1988 Z-verpleegkundige, Groot-Schuylenburg te Apeldoorn

1984 – 1987 Leerling Z-verpleegkundige, Groot-Schuylenburg te Apeldoorn

Diversen:

2011 – heden Lid Commissie Tussen Weten en Doen III, ZonMw
2009 – heden Voorzitter commissie Zorg Coloriet
2007 – heden Vice-voorzitter Raad van Toezicht Coloriet
2006 – 2010 Vice-voorzitter Nederlands Instituut voor Psychiatrische Verpleegkunde
2003 – 2010 Vice-voorzitter Raad van Toezicht Stichting de Opbouw

De heer J.H. Bakker MHA

De heer Bakker is ingezet als panellid vanwege zijn grote ervaring als bestuurder in de gezondheidszorg, zijn internationale ervaring en zijn auditdeskundigheid. Hij is voorzitter van de Raad van Bestuur Koninklijke Kentalis, een landelijke organisatie voor kinderen, jongeren en volwassenen die moeite hebben met horen en communiceren, soms in combinatie met een verstandelijke beperking, motorische problemen of psychiatrische problemen. De heer Bakker is lid van de "Honor Society of Nursing" en heeft buitenlandse werkbezoeken gebracht aan de Verenigde Staten, Canada, UK, Italië en Spanje, met als aandachtsgebieden Management en (Gezondheidszorg-)beleid. De heer Bakker bekleedt toezichthoudende functies in de sectoren Verpleging en Verzorging, in de Jeugdzorg en de Farmacie. Daarnaast is hij lid van de stuurgroep Medische Beroepen en Opleidingen Gezondheidszorg. De heer Bakker was voorzitter van de onafhankelijke visitatiecommissie, die 11 kaderopleidingen gezondheidszorg, 6 tweedegraads lerarenopleidingen verpleegkunde en 8 opleidingen tot verpleegkundige in de maatschappelijke gezondheidszorg beoordeeld heeft. Voor deze visitatie is hij aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2010 – 2011 Leergang Leiderschap Avicenna Academie voor Leiderschap
2008 – 2009 Leergang Waarden van Zorg (CMDZ Erasmus Rotterdam)
2004 – 2005 Advanced Management Course Nyenrode
2000 – 2002 Advanced Management Course TIAS
1996 – 1998 Masteropleiding Health Administration
1977 – 1981 Middenkader en Hogere Managementopleidingen
1972 – 1976 Verpleegkunde

Werkervaring:

2008 – heden Voorzitter Raad van Bestuur Koninklijke Kentalis
2002 – 2008 Voorzitter Raad van Bestuur Koninklijke Effatha Guyot Groep (Zorg, Onderwijs en Dienstverlening voor auditief en communicatief beperkten)
1997 – 2002 Voorzitter Raad van Bestuur Academisch en Algemene Kinder- en Jeugdpsychiatrie
1993 – 1997 Directeur Zorg Algemeen Ziekenhuis
1988 – 1993 Hoofd Klinische Zorg Algemeen Ziekenhuis
1985 – 1988 Senior Beleidsmedewerker Nationale Raad voor de Volksgezondheid
1981 – 1985 Coördinerend Hoofd Opleidingen en Zorg, Academisch Ziekenhuis
1977 – 1979 Stafverpleegkundige
1972 – 1977 Verpleegkundige

Overig:

Lid Honor Society of Nursing.

Toezichthoudende functies in de VenV sector, Jeugdzorg en Farmacie

Lid Raad van Toezicht Openbaar Onderwijs Groningen

Lid eerste Visitatiecommissie HBOV en voorzitter Visitatiecommissie Kader/2e graads lerarenopleiding/MGZ opleidingen (HBO-Raad)

De heer S.W. Gerrits

De heer Gerrits is ingezet als studentlid. Hij volgt de hbo-bacheloropleiding Verpleegkunde aan Hanzehogeschool Groningen, waar hij lid is van de schoolmedezeggenschapsraad. Hij heeft zitting gehad in diverse sollicitatiecommissies, waaronder de procedure voor nieuwe Dean. De heer Gerrits is representatief voor de primaire doelgroep van de opleiding en beschikt over studentgebonden deskundigheden met betrekking tot de studielast, de onderwijsaanpak, de voorzieningen en de kwaliteitszorg bij opleidingen in het domein. Voor deze visitatie is de heer Gerrits aanvullend individueel geïnstrueerd over het proces van visitatie en accreditatie in het hoger onderwijs en over de werkwijze van NQA.

Opleiding:

2009 – 2014 hbo-bachelor Verpleegkunde Hanzehogeschool Groningen

2007 – 2008 Media en entertainment management (afgebroken)

2006 – 2007 Leraren opleiding lichamelijke opvoeding (afgebroken)

2000 – 2006 HAVO

Werkervaring:

2008 – 2009 Assistent slager

2003 – heden Hockeytrainer

2003 – 2008 Verkoopmedewerker Scapino BV

Overig:

2001 – 2006 lid Jongerenraad Overijssel (JROV) partijloos advies orgaan aan provinciale politiek, daarnaast organisator van diverse evenementen.

2010 – heden voorzitter sponsor commissie middelgrote hockeyclub (1200 leden)

De heer P. van Achteren BLL

De heer Van Achteren is ingezet als NQA-auditor. Hij heeft in 2006 de opleiding Sociaal Juridische Dienstverlening aan de Hogeschool van Utrecht afgerond. Daarna heeft hij onderwijskunde en politicologie gestudeerd. Sinds 2008 is de heer Van Achteren werkzaam als auditor bij NQA. Hij heeft ervaring met verschillende visitaties in uiteenlopende sectoren van het hbo. De heer Van Achteren heeft in het najaar van 2010 deelgenomen aan de training van de NVAO en is gecertificeerd secretaris.

Opleiding:

1995 – 1999 Mavo, RSG Stad en Esch, Meppel

1999 – 2001 Havo, profiel Economie en Maatschappij, RSG Stad en Esch, Meppel

2001 – 2002 Management, Economie en Recht, Christelijke Hogeschool Windesheim, Zwolle

2002 – 2006 Sociaal Juridische Dienstverlening, Hogeschool Utrecht, Utrecht

2006 – 2007 Onderwijskunde, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam

2006 – 2009 Politicologie, Politieke structuren en Processen, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam

Bijlage 4: Bezoekprogramma

Dag 1, 14 juni:

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers
12.30 – 13.30	Lunch en kennismaking	Panel
13.30 – 17.30	Materiaalbestudering: - Studiemateriaal - Studentmateriaal - Alle door NQA geselecteerde scripties	Panel
17.30 – 18.00	Spreekuur	Helft panel
17.30 – 18.00	Rondleiding	Andere helft panel en C. van Mierlo, instituutsdirecteur
18.00 – 18.45	Themagesprek Werkveld i.h.k. van clustervisitatie en meta-analyse	Panel en werkveld: <ul style="list-style-type: none"> • mw. R. van Brakel • mw. A. Gootjes of dhr. G. de Niet • dhr. D. Pelser • mw. N. Schreur • mw. J. Krijnen en • mw. S. van Roosmalen • dhr. G. van den Brink

Dag 2, 15 juni:

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers (maximaal 6 à 8)
08.30 – 09.15 uur	Blok Inhoud I: afstuderen	Docenten: <ul style="list-style-type: none"> • mw. drs. F. Simmes, • mw. R. Derksen ME, • dhr. F. Zeegers en • mw. drs. G. Kuyvenhoven Externe begeleiders/beoordelaars: <ul style="list-style-type: none"> • mw. A. Blom, • dhr. dr. P. van Grunsven en • Mw. dr. C. Potting Lector: <ul style="list-style-type: none"> • mw. dr. L. Vloet
09.30 – 10.15 uur	Blok Inhoud II: afstudeerfase	Studenten afstudeerfase: <ul style="list-style-type: none"> • Uranus Azar • Paula van Raay • Lindsay van Es Alumni: <ul style="list-style-type: none"> • mw. A. Wieland, • mw. S. Risakotta • dhr. B. Verhoeven

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers
10.30 – 11.15 uur	Blok Inhoud III: propedeuse en hoofdfase	<ul style="list-style-type: none"> • Indra Sutarto • Mischa van de Hulsbeek • Lisa Tober • Kim Nilesen • Birgit Persijn • Koen Wennink • Marco Linskens • Fleur Bongaards
11.30 – 12.15 uur	Gesprek met docenten	<ul style="list-style-type: none"> • M. Roks • J. Theunissen • N. Zaghoul • G. Fleuren • R. Keukens • F. Donderwinkel • A. de Hoop • L. van Woerden
12.15 – 13.15 uur	Lunchpauze + overleg / extra bestuderen materiaal	Panel
13.15 – 14.00 uur	1 ^e gesprek met opleidingsmanagement	C. van Mierlo M. Beckers J. van der Meer
14.15 – 15.00 uur	Blok Borging	Examencie: H. Nas en M. Kwast Toetscie: L. Claessen en T. van Schaaijk, Opleidingscie: L. Verest en S. Koning, Curriculumcie: J. van der Meer, Kwaliteitszorgcie: L. Stunnenberg
15.15 – 15.45 uur	Ruimte voor evt. extra gesprek	
15.45 – 16.45 uur	Beoordelingsoverleg panel	Panel
16.45 – 17.30 uur	2 ^e gesprek opleidingsmanagement, inclusief afronding	C. van Mierlo M. Beckers J. van der Meer L. Stunnenberg

Bijlage 5: Bestudeerde documenten

Standaard 1

Document	Code
Instituut Verpleegkundige Studies. (2009) <i>Beleidsplan IVS 2009-2012</i>	1.1
HAN. (2008) <i>Ruimte voor Kwaliteit HAN instellingsplan 2008-2012</i>	1.2
Ministerie Onderwijs, Cultuur & Wetenschap. (2011) <i>Strategische Agenda Hoger Onderwijs, Onderzoek en Wetenschap</i> . Den Haag	1.3
Instituut Verpleegkunde Studies (2009) <i>Beroepsbeeld en het onderwijs van de HBOV Nijmegen</i>	1.4
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. (2008) <i>Overzicht Programma HBOV Nijmegen. Onderwijscommissie IVS</i> . Nijmegen.	1.5
Toetscommissie IVS Nijmegen. (2011) <i>Toetsen met BoKS</i> . Nijmegen	1.6
IVS. <i>Notulen overleg beroepenveldcommissie</i> .	1.7
Meijs, van der, Y. (2010) <i>Beleidsplan Internationalisering van het onderwijs</i> . Faculteit Gezondheid Gedrag en Maatschappij.	1.8
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (2009) <i>Beroepsbeeld en het onderwijs van de HBOV Nijmegen</i> . Nijmegen	1.9
Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt. (2011) <i>HBO-Monitor 2010 Management Summary</i> . Maastricht	1.10
Kwaliteitszorg Verpleegkunde. (2010) <i>Werkveldonderzoek Verpleegkunde 2010</i> . Nijmegen	1.11

Standaard 2

Document	Code
Instituut Verpleegkundige Studies. (2010) <i>Visiedocument beroep en opleiding</i> . Nijmegen	2.1
<i>Eenheid in verscheidenheid, werken aan de kwaliteit van onderwijs 2010</i>	2.2
Onderwijscommissie IVS. <i>Overzicht programma HBOV Nijmegen</i> . Nijmegen 2008	2.3
IVS. <i>Opleidingsstatuut / OER 2010-2011</i> (2010) Nijmegen	2.4
IVS. Commissie Kwaliteitsproject. (2011) <i>Handleiding Kwaliteitszorg HBOV Nijmegen</i> . Nijmegen	2.5
IVS. (2011) <i>Samenwerkingsovereenkomst HBOV Duaal</i> . Nijmegen	2.6
Rensen, A. <i>Leerlijn onderzoek in de beroepspraktijk - in voorbereiding</i> - (2011) Nijmegen	2.7
<i>Verpleegkunde Studentenoordeel HBO Bachelor</i> (2011) Elsevier 1 oktober 2011	2.8
STO 2011	2.9
HAN. (2008) <i>Ruimte voor Kwaliteit HAN instellingsplan 2008-2012</i>	2.10
HAN Campusdecaanaat. (2011) <i>Studeren met een functiebeperking</i> . Nijmegen	2.11
Dijksterhuis, I. (2011) <i>Modern onderwijs in het praktijkhuis</i> . Nijmegen	2.12
Kwaliteitszorg Verpleegkunde. (2010) <i>Werkveldonderzoek Verpleegkunde 2010</i> . Nijmegen	2.13
Overig	
Commissie Kwalificatiestructuur (1996). <i>Gekwalificeerd voor de toekomst</i> : Ministerie van OC&W en Ministerie van VWS: Zoetermeer/Rijswijk	2.14
Kwaliteitszorg Verpleegkundige Opleidingen Nijmegen (2011) <i>De Dublindescriptoren</i>	2.15
IVS. (2009) <i>Beroepsbeeld en het onderwijs van de HBOV</i> . Nijmegen	2.16

Standaard 3

Document	Code
Scholten, B. & N. de Bruijn. (2011) <i>Handboek examencommissies HAN 2011-2012 versie 28</i> Nijmegen	3.1
Toetscommissie IVS Nijmegen (2009) <i>Competentiegericht toetsen IVS</i> . Nijmegen	3.2
Opleidings Examen Reglement HBOV (OER)	3.3
Examencommissie IVS. (2012) <i>Toetsing: Visie, beleidskader en organisatie</i> . Nijmegen	3.4
Duijnhoven, A. (2011) <i>Jaarverslag 2010/2011 examencommissie IVS – opleiding verpleegkunde</i> . Nijmegen	3.5
Ministerie Onderwijs, Cultuur & Wetenschap. (2011) <i>Strategische Agenda Hoger Onderwijs, Onderzoek en Wetenschap</i> . Den Haag	3.6
Scholten, B. & N. de Bruijn. (2011) <i>Format met betrekking tot (studie)jaarlijkse rapportage examencommissie HAN</i> . Nijmegen	3.7
Derksen, R. e.a. (2010) <i>Jaarverslag EVC procedure 2009 – 2010</i> . Nijmegen	3.8
Duijnhoven, A. (2010) <i>Jaarverslag 2009/2010 Examencommissie opleiding verpleegkunde</i> . Nijmegen	3.9
<i> Eenheid in verscheidenheid, werken aan de kwaliteit van onderwijs 2010</i>	3.10
HAN. (2008) <i>Ruimte voor Kwaliteit HAN instellingsplan 2008-2012</i>	3.11
Toetscommissie IVS Nijmegen. (2011) <i>Toetsen met BoKS</i> . Nijmegen	3.12
Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt. (2011) <i>HBO-monitor 2010 Management Summary</i> . Maastricht	3.13
Instituut Verpleegkunde Studies (2009) <i>Beroepsbeeld en het onderwijs van de HBOV Nijmegen</i>	3.14
Tolk, M. (2010) <i>Notulen overleg met betrekking tot toetsing d.d. 26 februari 2010 & 26 maart 2010</i> . Nijmegen	3.15
Overig	
Overzichtslijst met afgestudeerden	3.16
Kwaliteitsprojecten (4x)	3.17

Bijlage 6: Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Hieronder een overzicht van de studenten van wie het panel de afstudeerwerken heeft bestudeerd. Conform de regels van de NVAO zijn alleen de studentnummers opgenomen.

Studenten werken in groepen aan het kwaliteitszorgproject, waardoor meer studentnummers zijn opgenomen dan vanuit de gebruikelijke selectie verwacht mag worden:

438525	426453	464326	442421	458401
440355	427371	455046	455393	452110
443618	425399	442773	442419	456154
440648	425210	440359	445307	479348
450728	445609	463055	481457	
458207	457847	436765	429920	
433928	456821	445577	450980	
404824	455132	439353	452098	

Bijlage 7: Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Bladnummer 3

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de

Opleiding: 006A2012.05 Opleiding tot Verpleegkundige

Instelling: HAN.

Visitatiedatum: 15-6-2012

Ondergetekende: ... *Caroline van Mierlo*

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: *directeur Instituut voor Verpleegkundige
Studies*

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, *waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan*, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

Datum: *31-5-2012*